

25 april 2019

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian *Förslag om dataskyddsbestämmelser* som komplettering till propositionen *Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning* (U2019/00970/F)

Nu under våren 2019 pågår i riksdagen beredningen av regeringens förslag *Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning* (prop. 2018/19:58). Vitterhetsakademien hade i sitt remissvar över det föregående utredningsbetänkandet i detta ärende anfört att regleringen borde omfatta även privata forskningshuvudmän såsom bl.a. stiftelser. Detta har inte vunnit gehör i propositionen bl.a. med motiveringen att beredningsunderlaget på denna punkt är bristande. Regeringen anför i fråga om vilka forskningshuvudmän som ska omfattas av den föreslagna lagstiftningen bl.a. följande (s. 30).

”Lunds universitet, Vetenskapsrådet, Centrala etikprövningsnämnden och Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien anser att det finns risk att de som inte vill få sin forskning granskad förlägger samarbetsprojekt vid forskningsutförare som

inte omfattas av den föreslagna lagen, och *RISE Research Institutes of Sweden AB* anser att en utredning av oredlighet som enbart har tillgång till de delar av ett samverkansprojekt som bedrivs av ett lärosäte, men saknar tillgång till de delar som bedrivs av andra aktörer, inte kan genomföras på ett trovärdigt sätt. Regeringen kan inte bedöma om detta utgör reella risker, men anser att flera skäl talar för att frågan om en utvidgning av lagens tillämpningsområde till åtminstone all forskning som bedrivs med offentliga medel bör övervägas ytterligare. Regeringen avser därför att låta utreda detta.”

Så den lagstiftning som kan förväntas komma att antas av riksdagen omfattar inte privata forskningsutförare men en ny utredning om lagens tillämpningsområde avseende ytterligare aktörer har förutskickats i propositionen. Vitterhetsakademien kommer uppmärksamt följa den fortsatta utvecklingen i fråga om en sådan utvidgning av regelsystemet på området.

Det är särskilt mot bakgrund av detta perspektiv som Vitterhetsakademien granskat den remitterade promemorian *Förslag*

om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning. För Vitterhetsakademien är det alltså av intresse att bevaka att en lagstiftning på promemorians förslag utan svårigheter också i en framtid skulle kunna byggas ut att gälla även ytterligare forskningshuvudmän.

Promemorian ger anledning till följande synpunkter.

Promemorian är utförlig och väldisponerad. Från de sakliga synpunkter som Vitterhetsakademien har att särskilt beakta möter den inte några invändningar. Den har granskats också från rättsliga synpunkter. Den lagstiftningsteknik som valts är korrekt och ändamålsenlig. Detsamma bedöms gälla utformningen av lagförslagets enskildheter. Inte heller i övrigt möter promemorian i det avseendet några invändningar.

Yttrandet har beretts av Vitterhetsakademiens hedersledamot Johan Hirschfeldt.

För Kungl. Vitterhetsakademien

Karin Helander, ständig sekreterare